

*Д. Костюк
(Національний авіаційний університет, Україна)*

Інформаційне забезпечення євроінтеграційних процесів: світовий досвід та вітчизняна практика

Робота присвячена аналізу світового досвіду та вітчизняної практики інформаційного забезпечення євроінтеграційних процесів. Вона розглядає визначення поняття «інформаційне забезпечення», особливості та важливість інформаційного забезпечення для успішної інтеграції країн у Європейський Союз.

Інтеграційні процеси, що відбуваються в сучасному світі, вимагають від країн активної участі в глобальному економічному та політичному житті. У цьому контексті Європейський Союз відіграє важливу роль як сильний інтеграційний блок, який об'єднує країни за спільними цілями та інтересами.

Однак, євроінтеграційні процеси також вимагають від країн значних зусиль та ресурсів, щоб забезпечити відповідність стандартам та вимогам Європейського Союзу. В цьому контексті, інформаційне забезпечення стає ключовим чинником, який допомагає країнам успішно інтегруватись у європейський простір та ефективно взаємодіяти з іншими країнами.

Основною метою даної роботи є аналіз світового досвіду та вітчизняної практики інформаційного забезпечення євроінтеграційних процесів.

Для початку, доцільно визначити саме поняття інформаційного забезпечення. Інформаційне забезпечення – це комплекс заходів та процесів зі збору, обробки, збереження, передачі та використання інформації для забезпечення успішної інтеграції країн у європейський простір. Для даної теми, інформаційне забезпечення означає використання сучасних інформаційних технологій для забезпечення доступу до необхідної інформації, а також створення ефективної системи управління даними, яка дозволяє країнам інтегруватись у європейський простір та ефективно співпрацювати з іншими країнами-членами Європейського Союзу.

Всі можливі види інформаційного забезпечення разом із рішеннями держави та/або населення щодо їх використання та впровадження становлять інформаційну політику.

Саме поняття «інформаційна політика» має багато трактувань, тому розглянемо лише декілька з них: «спосіб поведінки з наявними інформаційними потоками і ресурсами з боку різних інституціональних суб'єктів» [1, с. 144], «...державна інформаційна політика – це здатність і можливість суб'єктів політики впливати на свідомість, психіку людей, їх поведінку і діяльність за допомогою інформації в інтересах держави і громадянського суспільства...» [2, с. 98].

Як і більшість напрямків політики, інформаційна поділяється на зовнішню та внутрішню [3, с. 203; 4].

А.В. Козьміних метою інформаційної політики держави визначає «забезпечення переходу до нового етапу розвитку України – побудови

демократичного інформаційного суспільства і входження нашої країни у світове інформаційне співтовариство» [5, с. 53].

Таким чином, інформаційна політика - це сукупність заходів та дій, спрямованих на забезпечення ефективного використання інформації в різних сферах діяльності. Вона включає в себе різноманітні аспекти, такі як законодавство, організаційні процеси, технології, методи, стандарти та норми поведінки.

Методики інформаційної політики поділяються на реформістські та радикалістські [4, с. 205]. Методики інформаційної політики можуть бути реформістськими або радикалістськими, залежно від того, наскільки значні зміни потрібні в інформаційній сфері.

Україна відноситься до країн з реформістською методикою інформаційної політики. З одного боку, українська влада дотримується демократичних принципів і несе відповідальність за розвиток інформаційного суспільства. З іншого боку, її можливості в інформаційній сфері ще не настільки високі, щоб проводити радикальні зміни.

Загальний рівень інформаційної грамотності населення України ще не належить до найвищих в світі, і відбувається невідповідність між потребами ринку праці та кількістю висококваліфікованих фахівців. Це має відображення на євроінтеграційних процесах. Більшість ресурсів в інформаційній сфері належить приватному сектору, а не державі, що ускладнює здійснення комплексних інформаційних реформ. Хоча варто відзначити, що стрибок, який було зроблено з впровадженням «Дії» та розширенням сфери її дії на документообіг в країнах ЄС є великим кроком вперед.

Серед основних принципів інформаційної політики Європейського Союзу можна виокремити: забезпечення свободи інформації, захист приватної життєвої сфери та особистої інформації, підвищення інформаційної грамотності населення, забезпеченні доступу до культурної спадщини та збереженні інформаційної безпеки.

Таким чином, Україна знаходиться на шляху до вдосконалення своєї євроінтеграційної інформаційної політики, однак цей процес потребує більшої уваги та вкладення зусиль від держави та громадянського суспільства.

Світовий досвід показує, що інформаційне забезпечення євроінтеграційних процесів є важливою складовою успішної інтеграції. Країни, що успішно інтегруються до ЄС, віддають пріоритетну увагу розвитку інформаційних технологій та інформаційній безпеці. Такі країни активно використовують електронну адміністрацію, електронну комерцію та інші електронні послуги. Важливою складовою інформаційного забезпечення є захист персональних даних, кібербезпека та кіберзахист. Успішна інтеграція в ЄС передбачає підвищення рівня інформаційної грамотності населення та забезпечення доступу до новітніх технологій.

Висновки

За останні кілька десятиліть країни з усього світу зрозуміли важливість інформаційного забезпечення євроінтеграційних процесів. Це означає, що вони

визнали необхідність забезпечення доступу до якісної, точної та актуальної інформації для успішної інтеграції в європейську спільноту.

Світовий досвід показує, що успішна євроінтеграція потребує широкого спектру інформаційних ресурсів, таких як бази даних, засоби зв'язку, програмне забезпечення та інші. Крім того, країни повинні бути готові до обміну інформацією з іншими країнами та міжнародними організаціями, а також забезпечувати захист своєї інформації.

Україна також звернула увагу на інформаційне забезпечення євроінтеграційних процесів та приділила значну увагу цьому питанню. Протягом останніх років в Україні були створені нові інформаційні ресурси, відкрито доступ до раніше обмеженої інформації та проведено широкомасштабну роботу з впровадження сучасних технологій та стандартів інформаційної безпеки.

Однак, не зважаючи на зроблені кроки, Україна має ще багато роботи, щоб відповідати міжнародним стандартам і забезпечити ефективне інформаційне забезпечення євроінтеграційних процесів. На жаль, іноді інформація може використовуватися як засіб впливу на політичну ситуацію, що може призвести до негативних наслідків для держави та її громадян. Це може включати розповсюдження фейкових новин, дезінформацію, зловживання інформаційною владою, та інші проблеми, які загрожують інформаційній безпеці.

У цьому контексті особливо важливо, щоб влада, ЗМІ та громадськість діяли відповідально і брали на увагу наслідки своїх дій. З одного боку, інформаційне забезпечення може стати інструментом для підвищення свідомості громадян про європейські стандарти та цінності. З іншого боку, неправильне використання інформації може призвести до розколу суспільства та загострення політичної ситуації.

Отже, важливо розуміти, що інформація має велику силу, і використовувати її з максимальною відповідальністю. Відкритість, прозорість та демократія у відносинах між владою та громадянами допоможуть забезпечити успішну євроінтеграцію та стабільність суспільства.

Список літератури

1. Дурман М.О. Інформаційний менеджмент як складова державної інформаційної політики. Вісник ХНТУ. 2020. №4(75). С. 141-149. URL: [http://kntu.net.ua/ukr/content/download/82049/475757/file/Вісник%204%20\(75\)%20.pdf](http://kntu.net.ua/ukr/content/download/82049/475757/file/Вісник%204%20(75)%20.pdf) DOI: <https://doi.org/10.35546/kntu2078-4481.2020.4.17>. (дата звернення: 08.04.2023).

2. Дацків І. Вплив світового досвіду на формування основних засад інформаційної політики. Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: Історія. Тернопіль: Вид-во ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2019. Вип. 2. С. 97-109. URL : <http://dspace.tnpu.edu.ua/bitstream/123456789/15195/1/DATSKIV.pdf>. DOI: 10.2518/2307-7778.19.2.11. (дата звернення: 08.04.2023).

3. Торічний В. О. Технології формування та реалізації інформаційної політики держави. Збірник наукових праць НУСЗУ. 2019. №2(11). С. 201-207. URL : [http://repositc.nuczu.edu.ua/bitstream/123456789/9810/1/Zb%D1%96rnik%20NUCZU 2019 2%20%2811%29 -201-207.pdf](http://repositc.nuczu.edu.ua/bitstream/123456789/9810/1/Zb%D1%96rnik%20NUCZU%2019%20%2811%29%20-201-207.pdf). DOI: 10.5281/zenodo.3532778. (дата звернення: 08.04.2023).

4. Грицяк Н. В. Державне управління в умовах розвитку інформаційного суспільства : навч. посіб. К. : Вид-во НАДУ, 2012. 220 с.

5. Козьмініх А.В. Інформаційна політика в умовах демократичного транзиту. *Політична культура та ідеологія*. 2020. №3. С.51-57. DOI: <https://doi.org/10.31558/2519-2949.2020.3.6>. (дата звернення: 07.04.2023).